

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
МВС УКРАЇНИ**

**Матеріали
VI міжвідомчого науково-практичного круглого столу
(Київ, 18 квітня 2024 року)**

**Київ
2024**

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
МВС УКРАЇНИ

Матеріали
VI міжвідомчого науково-практичного круглого столу
(Київ, 18 квітня 2024 року)

Київ
2024

УДК 159.9:351.741:355.5«364»

A437

Редакційна колегія:

Черней В. В., ректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Гусарев С. Д., перший проректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Чернявський С. С., проректор Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Мотлях О. І., завідувач наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення та психофізіологічних досліджень ННІЗДН Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;

Кудерміна О. І., завідувач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор;

Андросюк В. Г., провідний науковий співробітник наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення та психофізіологічних досліджень ННІЗДН Національної академії внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, професор;

Корольчук В. В., начальник відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;

Галустьян О. А., старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення та психофізіологічних досліджень ННІЗДН Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ від 20 березня 2024 року (протокол № 3)

Матеріали подано в авторській редакції. Відповідальність за їхню якість, а також відсутність у них відомостей, що становлять державну таємницю та службову інформацію, несуть автори

Актуальні питання психологічного забезпечення діяльності Національної поліції та закладів вищої освіти МВС України [Текст] : матеріали VI міжвідом. наук.-практ. круглого столу (Київ, 18 квіт. 2024 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2024. – 203 с.

УДК 159.9:351.741:355.5«364»

© Національна академія внутрішніх справ, 2024

УДК 159.9:351.74(043)(477)

Алексєєнко Анна Олександрівна,
викладач кафедри загальноправових
дисциплін Херсонського факультету
Одеського державного університету
внутрішніх справ
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6401-6990>

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕГАТИВНИХ
ПСИХОЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ПРАЦІВНИКІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

Події які відбуваються в Україні зумовлюють необхідність посилення уваги психологів до вияву у поліцейських негативних психічних та психоемоційних станів внаслідок впливу різних чинників, зокрема і екстремальних. Важливість та актуальність досліджень у цьому напрямі зумовлена, з одного боку, необхідністю попередження та недопущення виникнення таких станів, а з іншого – відсутністю характеристики вияву, детального вивчення і усунення таких станів.

Спочатку визначимо, що ж таке психоемоційний стан. Насамперед, психоемоційний стан – це характеристика психічної діяльності особи за визначений окремий період часу, що показує протікання певних процесів психічної діяльності.

Негативний психоемоційний стан супроводжується зміною емоційного фону. У таких скрутних ситуаціях змінюється психічний стан співробітника, що призводить до поступової психофізичної зміни особистості, погіршення самопочуття, неможливості нормально працювати, до втрати професіоналізму і відходу з професії.

Психологам в їх взаємодії з співробітниками правоохоронних органів доводиться стикатися з різними варіантами негативних психоемоційних станів, до числа яких відносяться:

– перевтома – стан, при якому рівень працездатності різко знижений, діяльність здійснюється на рівні фази субкомпенсації, порушена зміна фаз працездатності;

– тривога – відчуття невизначеної загрози, що перешкоджає формуванню адаптивної поведінки;

– страх – стереотип «аварійної» поведінки, що склався в процесі біологічної еволюції (розум повністю відключений, і людина діє нерационально, неконтрольований страх змушує тремтіти, кричати, плакати, сміятися, при цьому трусяться руки, стають «ватяними» ноги, дзвенить у вухах, застряє клубок у горлі, блідне обличчя, частішає

серцебиття, перехоплює подих, розширюються зіниці, по спині біжать мурашки);

– паніка – прояв масового страху перед реальною чи уявною загрозою, безглузді метання, хаотичні дії, вчинки, які абсолютно виключають їх критичну оцінку, раціональність і етичність [1, с. 214–215].

Деякі характерні ознаки негативних психічних станів:

1. Перевтома:

- Відчуття знесилення;
- Неспроможність виконувати свої функції;
- Погіршення пам'яті;
- Порушення сну .

2. Тривога:

- М'язова напруга;
- Прискорене серцебиття;
- Проблеми зі сном.

3. Страх:

- Тремор кінцівок;
- Підвищена пітливість;
- Фізична слабкість;
- Нудота.

3. Паніка:

- Запаморочення;
- Задихка;
- Прискорене серцебиття;

Для того, щоб недопустити прояви негативних психоемоційних станів у працівників поліції, необхідно використовувати наступні заходи психологічної допомоги:

– тимчасове звільнення від обов'язків служби;
– індивідуальна психологічна бесіда, мануальна та тілесна терапія;

– при необхідності – поглиблене дослідження і надання спеціалізованої допомоги; допуск до виконання обов'язків служби лише після індивідуального психологічного контролю;

– направлення на консультацію до психіатра, невропатолога [2].

Для досягнення цілей та недопущення проявів негативних психоемоційних станів в діяльності працівників Національної поліції необхідно запровадити на всіх рівнях систему антистресової та спеціальної психологічної підготовки, а також систему різноманітних тренінгів, спрямованих на розвиток умінь саморегуляції та самоконтролю правоохоронців у різних екстремальних ситуаціях.

Список використаних джерел

1. Платковська О. Негативні психоемоційні стани та їх корекція в персоналі правоохоронних органів. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання*

персоналу системи МВС України : зб матеріалів Всеукр. науково-практ. конф., м. Харків, 2 квіт. 2021 р. Харків. ун-т внутр. справ, 2021. С. 214–215.

2. Малоголова О. Деякі аспекти запобігання та подолання стресів у поліцейських. *Психологічні засади забезпечення службової діяльності працівників правоохоронних органів* : зб. матеріалів I Всеукр. наук.-практ. конф. м. Кривий Ріг, 15 лют. 2018 р. МВС України, Нац. поліція України, Донецьк. юрид. ін-т., 2018. С. 91–94.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
ТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
МВС УКРАЇНИ

Матеріали

VI міжвідомчого науково-практичного круглого столу
(Київ, 18 квітня 2024 року)

Відповідальні упорядники: *Корольчук В. В., Галустьян О. А.*

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції

Дк № 4155 від 13.09.2011.

Підписано до друку 14.04.2024. Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Обл.-вид. арк. 12,75. Ум. друк. арк. 11,86.

Тираж 50 прим.
